

TANTÁRGYI TEMATIKA

Alkotmányjog 3.; Jogász szak, osztatlan képzés

(Nappali/Levelező)

Tantárgy neve: Alkotmányjog 3.	Tantárgy Neptun-kódja: Nappali: AJALK221N5 Levelező: AJALK221L5 Diplomás levelező: AJALK221D5 Tárgyfelelős intézet: Államtudományi Intézet/Alkotmányjogi Tanszék Tantárgyelem: Kötelező
Tárgyfelelős: Nappali: Prof. Dr. Bragyova András, egyetemi tanár (Diplomás) levelező: Prof. Dr. Paulovics Anita, egyetemi tanár	
Közreműködő oktató(k): Prof. Dr. Bragyova András, egyetemi tanár, Prof. Dr. Paulovics Anita, egyetemi tanár, Dr. Hallók Tamás egyetemi docens, Dr. Pap Gábor adjunktus, Dr. Panyi Béla c. egyetemi docens	
Javasolt félév: 5Ő	Előfeltétel: Nappali: Alkotmányjog 2. AJALK271N4 Levelező: Alkotmányjog 2. AJALK271L4 Diplomás levelező: Alkotmányjog 2. AJALK271D4
Óraszám/hét: Nappali: 2 óra/hét Levelező és (Diplomás) levelező: 12 óra/félév	Számonkérés módja: Kollokvium
Kreditpont: 3 kredit	Munkarend: Nappali és (Diplomás) levelező
Tantárgy feladata és célja: A tanegység célkitűzései: az alapjogok elmélete, nemzetközi jogi védelme és az alapjogokra vonatkozó magyar alkotmányjogi szabályozás megismerése (az Alkotmánybíróság joggyakorlata alapján.) A stúdium keretében bemutatásra kerülő főbb témakörök: Az alkotmányvédő szervek, az Alkotmánybíróság szervezete, hatásköre, eljárása, az alapvető jogok biztosa, az alapjogok fogalma, rendszere, alanyai, forrásai, az alapjogi dogmatika, az alkotmányos egyenlőség kérdése, valamint a személyhez fűződő jogok. Fejlesztendő kompetenciák: <i>tudás:</i> T1, T2, T7, T9, T11, T13, T14 <i>képesség:</i> K4, K5, K6, K7, K9, K10, K16, K23, K30, K31 <i>attitűd:</i> A2, A3, A4, A9, A10, A14, A15, A18 <i>autonómia és felelősség:</i> F1, F5, F7	
Előadás: <ol style="list-style-type: none"> 1. Az alkotmányvédő szervek. Az Alkotmánybíróság szervezete, hatásköre, eljárása. Az alkotmánybírák jogállása. Az alkotmányos jogok védelme: az alkotmányjogi panasz. 2. Az alapvető jogok biztosa. 3. Az alapjogok a jogrendszerben. Az alapjog, mint alkotmányos jog. Az emberi jogok és az alapjogok. Alapjogok és szabadságjogok. Alapjogi dogmatika. Az alapjogok fogalma; alapjogi jogalanyiség. 4. Az alapjogok korlátozhatósága és ennek határa. A szükségesség/arányosság teszt. Az alapjog lényeges tartalma. 5. Az állam objektív alapjogvédelmi kötelezettsége. 6. Az adatvédelem alkotmányjogi szabályai. Az információs önrendelkezéshez való jog. A személyes adatok védelme. A közérdekű adatokhoz való jog és annak korlátai. A Nemzeti Adatvédelmi- és Információszabadság Hatóság hatásköre és eljárása. 7. Az alkotmányos egyenlőség. A törvény előtti egyenlőség, a jogegyenlőség, esélyegyenlőség, 	

- egyenjogúság és a diszkrimináció tilalma. Pozitív diszkrimináció.
8. A személyes szabadság alapjogai. A személyi szabadsághoz való jog. A mozgásszabadság joga.
 9. Migrációs jogok.
 10. A magánélet sérthetlenségének joga: a magánlakás sérthetlenségének joga; a magánközlés sérthetlenségének joga.
 11. A személyhez fűződő jogok. A személyiségi jogok: becsülethez való jog; a jó hírnévhez való jog; a névviselés joga; a saját képmáshoz való jog.
 12. Az emberi méltósághoz való jog, mint az alapjogok lényege. Önrendelkezés. Az élethez való jog.
 13. A személyi sérthetlenséghez és a testi épséghez való jog.
 14. A betegek jogai: alapjogok az egészségügyben. Bioetikai jogok, biomedicinális jogok.

Félévközi számonkérés módja és értékelése:

Nappali: a hallgatók önkéntes alapon „Alkotmányjogi verseny”-en vehetnek részt, amelyen a Tanszék által kiadott alkotmányjogi feladatokat kell megoldani. A verseny kétfordulós. Az első fordulóra a szorgalmi időszak 12. hetében kerül sor. A második fordulón – amelyet a gyakorlatvezetők előtt kell teljesíteni – azon hallgatók vehetnek részt, akik az első fordulóban legalább 75%-os eredményt értek el. Jelest az a hallgató kap, aki az első fordulóban legalább 85%-os és a második fordulóban legalább 80%-os eredményt ért el. Négyest az a hallgató kap, aki az első fordulóban legalább 75%-os és a második fordulóban legalább 80%-os eredményt ért el.

A kollokvium teljesítésének módja, értékelése:

A kollokviumot szóban kell teljesíteni.

A kollokviumi vizsga értékelése a következőképpen történik:

- 0% – 50% = Elégtelen (1)
- 51% – 63% = Elégséges (2)
- 64% – 77% = Közepes (3)
- 78% – 89% = Jó (4)
- 90% – 100% = Jeles (5)

Alkalmazott pedagógiai módszer: tematikus prezentáció, stb.

Kötelező irodalom:

Alkotmányjog – Alapjogok. (Szerk.: Schanda Balázs - Balogh Zsolt) PPKE-JÁK, Pázmány University Press, 2011.

Emberi jogok. (Szerk.: Halmai Gábor, Tóth Gábor Attila), Osiris tankönyvek, Osiris Kiadó, Budapest, 2003, 109–135. o.

The Basic Law of Hungary: A First Commentary. (szerk.: Schanda Balázs – Varga Zs. András - Csink Lóránt) Dublin, Clarus Press, 2012.

Ajánlott irodalom:

Holló András: *Az alkotmányvédelem kialakulása Magyarországon.* Bibo Kiadó, Miskolc, 1997.

A személyes szabadságjogok c. előadás anyaga megtalálható az interneten az alábbi címen: <http://www.uni-miskolc.hu/~wwwallin/alkotmany/szszj.htm>

Az alkotmányos egyenlőség c. tételhez hasznos Bragyova András: *Egyenlőség és alkotmány* c. tanulmánya az interneten az alábbi címen: http://www.uni-miskolc.hu/~wwwallin/alkotmany/egyenloseg_es_alkotmany.htm

Wade – Bradley – Bates – Himsworth: *Constitutional and Administrative Law.* Longman, London, New York, 1986.